

Plenum

Torsdag 19.10.2023 kl. 15.59—20.00

3.1. Muntlig fråga om hyrläkare (Ilmari Nurminen sd)

Muntligt spörsmål MFT 37/2023 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Nurminen, varsågod.

Debatt

16.01 **Ilmari Nurminen sd:** Arvoisa puhemies! Etelä-Karjalassa maksettiin kolmen silmälääkärin työpanoksesta Mehiläiselle 315 000 euroa kuukaudessa, eli yli satatuhatta euroa yhdestä lääkäristä vuokrafirmalle kuukaudessa. Ihmiset kokevat oikeutetusti, että tällaiset palkkiot ovat täysin kohtuuttomia ja epäoikeudenmukaisia. Hallitus kohdistaa so-teen ennennäkemättömät 1,4 miljardin leikkaukset, jotka heikentävät ihmisten hoitoon pääsyä ja hoidetuksi tulemistä entisestään, mutta samaan aikaan on rahaa maksaa posketomia summia vuokralääkäriyrityksille. Tähän asiaan on puututtava.

Esitimme eilen hallitukselle toimia, joilla sote-markkinoita voitaisiin suitsia. Olette nyt nukkuneet yön yli. Mitä olette, arvoisa ministeri Juuso, niistä mieltä, ja ryhdyttekö toimiin, joilla suitsitaan vuokralääkärifirmoja? [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.03 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vuokralääkäreitä on Suomessa toiminut useita vuosia. Tämä ei ole mikään uusi asia, vaan heitä on todellakin ollut. Asia on noussut keskusteluun nyt, kun media on nostanut esiin nämä kohtuuttomat korvaukset, mitä jotkut hyvinvointialueet ovat joutuneet vuokralääkäreille maksamaan. Asia on vakava. Asiaan täytyy puuttua, ja sen me tulemme tekemään.

Valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat yhdessä perustaneet työryhmän, missä tätä asiaa pohditaan, ja odotan sieltä nopeita toimenpiteitä. [Sanna Antikainen: Erinomainen vastaus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

16.03 **Ilmari Nurminen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei ole kestävää, kun vuokrafirmassa puolet vähemmästä työmäärästä saa jopa kolminkertaisen palkkion verrattuna virkalääkäriin. Hyvä ministeri, kyllä asiaan pitää nyt puuttua. Nyt tarvitaan pu-

Punkt i protokollet PR 45/2023 rd

heiden ja työryhmien sijaan tekoja. Te ette ole esittänyt vielä yhtään uskottavaa toimenpidettä sote-markkinoiden suitsimiseksi. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Esitän tässä nyt vielä kolme keskeisintä esitystä, jotka eilen toimme esille. [Sanna Antikainen: Teidän tekemättömien töiden lista!] Ensinnäkin teidän tulee selvittää keinoja rajoittaa voiton tavoittelua. Toiseksi, vuokratyövoiman käyttöä ja kestoa tulee rajata lainsäädännöllä. Kolmanneksi, hallituksen tulee säätää vuokratyön kustannusten enimmäiskatto.

Arvoisa ministeri Juuso, veronmaksajien rahoja ei voi käyttää näin anteliaasti, kanavoiden terveysbisnekseen. Oletteko valmis suitsimaan vuokralääkäriyritysten kohtuutonta voitontavoittelua, ja tartutteko näihin ehdotuksiimme? [Juho Eerola: Miksi tätä ei tehnyt edellinen hallitus?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.05 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Asioilla on aina monta puolta. Näitä vuokralääkäreitä tarvitaan monessa terveyskeskuksessa tällä hetkellä, jotta voidaan tarjota potilaille lakisääteiset palvelut, eli hoitoonpääsy 14 vuorokaudessa. Jos siellä ei omaa lääkärikuntaa ole, niin vuokralääkäreillä tämä hoituu. Eli tarvitsee hyvin huolellisesti miettiä, miten me tätä rajoitamme, jotta se ei huononna potilaiden hoitoonpääsyä.

On totta, että tälle pitää jotakin tehdä. Näitä ehdotuksia varmaan nyt kuunnellaan monessa suunnassa, ja voin viedä niitä eteenpäin keskusteltavaksi tähän ryhmään, missä tätä asiaa pohditaan. Mutta kyllä asia on tärkeä, olette siinä ihan oikeassa, ja kyllä meidän täytyy sellainen järjestelmä kehittää, että lääkekustannukset ovat kohtuulliset ja myöskin hoitoon pääsee niissä lakisääteisissä ajoissa. [Sheikki Laakso: Siinä kuulitte, hyvin hoituu!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

16.06 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus tuo eduskuntaan tänä syksynä ennennäkemättömät lähes 3 miljardin euron leikkaukset sote-sektorilta, kun otetaan myöskin sosiaaliturva huomioon. Te toimitte todella kiireesti ja saatte ehdotuksia aikaan, jopa lausuntokierrosten lyhyttä. Viisikin työpäivää yhdessä esityksessä on ollut suurin piirtein pohjanoteeraus. Siksi on tärkeää, että tässä asiassa toimitaan yhtä nopeasti kuin sosiaaliturvan ja sosiaali- ja terveydenhuollon leikkauksissa.

Kysynkin nyt hallitukselta: kuinka nopeasti näitä yksittäisiä toimia alatte tuoda eduskuntaan? Ennen joulua olisi hyvä saada jo ensimmäiset esitykset pöytään. Asia on sen verran vakava, että ostopalveluiden hintojen nousu, joka ajoittuu tämän vuoden loppupuolelle, sekä myöskin ostolääkäreiden hintojen posketon nousu johtavat nyt siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollossa maksetaan ylisuuria kuluja näistä. Sama tiukka linja pitäisi olla myöskin tämän ongelman hoitamisen suhteen. [Puhemies koputtaa] Kysynkin: millä aikataululla saamme ensimmäiset esitykset? [Ben Zyskowicz: Millä aikataululla korjaatte Kiurun vahinkoja? — Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso.

Punkt i protokollet PR 45/2023 rd

16.07 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lainsäädännön uudistaminen, kuten monet teistä hyvin tietävät, ei tapahdu mitenkään kovin nopeasti. Lausuntoajat ovat 6—8, 6—10 viikkoa. [Välihuutoja vasemmalta] Ja laki tarvitsee valmistella hyvin huolellisesti ja siihen tehdä siihen liittyvät vaikutusarviot. Valmistelutyö on aloitettu ministeriössä useiden hallitusohjelmakirjausten johdosta, mutta niiden eteneminen ei etene viikossa eikä kahdessa, vaan tähän tarvitaan laajaa valmistelutyötä, myöskin laajat lausuntokierrokset, ja toivon mukaan ensi vuoden alussa pääsemme tuomaan näitä lakiesityksiä sitten eduskunnalle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.08 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Alkuvuodesta 2022 käytiin historialliset, ensimmäiset aluevaalit, ja niissä sekä keskusta että kokoomus lupasivat, että jokaisella paikkakunnalla on tarjolla ihmisille sosiaali- ja terveyspalveluita. Eilen välikysymyskeskustelussa pääministeri Orpo ilmoitti, että ei ole enää kokoomus tämän takana.

Perussuomalaiset ilmoitti vaaleissa, kun puhuttiin sosiaali- ja terveyspalveluista, että bensiinin hintaa pitää alentaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Se oli perussuomalaisten aluevaalilupaus, kun puhuttiin ihmisten lääkäripalveluista ja sosiaalipalveluista. No, miten kävi, kun perussuomalaiset meni hallitukseen: palvelut keskittyvät maakunnissa ja lähiöissä, ja bensiinin hintakin vain nousee.

Arvoisa pääministeri Orpo, te sanoitte eilen, että tämä malli keskittää. Tämä ei pidä paikkaansa. Tämä on aivan eri asia. Keskustalle sote-uudistus ei ollut koskaan keskittävä malli, [Jenna Simula: Keskusta keskittää!] mutta kokoomukselle kaikki soten ympärillä tehdyt toimenpiteet ovat aina olleet keskittämistä. Nyt kysyisin asiasta vastaavalta ministeriltä, Kaisa Juusolta: oletteko te valmis [Puhemies koputtaa] tarttumaan eilen keskustan esittämiin kuuteen toimenpiteeseen hyvinvointialueitten tilanteen parantamiseksi? [Sanna Antikainen: Ai niin, se teidän tekemättömien töiden lista!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.09 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä kuusi toimenpidettä:

Se ensimmäinen oli, että luopuisimme tästä 1,4 miljardin tavoitteesta vähentää näitä kustannusten nousuja. Siitä emme ole tässä vaiheessa luopumassa. Koetan muistella, mitä muita siinä oli.

Te puhuitte myöskin ammatinharjoittajamallin käyttöönotosta. Kyllä, se on selvityksessä myöskin. Mitähän muita asioita siinä oli? Nyt ei ole sitä luntilappua tässä enää, mutta kyllä niistä jotkut asiat ovat etenemässä.

Ensihoidon kustannusvastuu on siirtymässä hyvinvointialueille, muun muassa.

Hyvinvointialueiden alijäämien kattamisvelvollisuudesta kysyitte. Kyllä, tällä hetkellä hän ylijäämien kattamisvelvollisuus on. Se on kolme vuotta, eli tällä hetkellä nämä vuosien alijäämät on mahdollista kattaa 24, 25, 26. Se on 3 vuotta. Se on mielestäni aika pitkä aika miettiä uudestaan, millä tavalla palvelut järjestetään tehokkaammin, kustannustehokkaammin ja vaikuttavammin.

Punkt i protokollet PR 45/2023 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

16.10 **Ville Merinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vuokralääkäribisnes on etenkin hoidon jatkuvuudelle suuri ongelma. Varsinkin mielenterveyden hoidossa tämä on valtava ongelma. Mieti, jos joudut kertomaan kaikki elämäsi vaikeimmat asiat neljälle eri lääkärille vuoden aikana. Niin, hoidon jatkuvuus on paranemisen ytimessä.

Ministeri Juuso, pyydän, että otatte huomioon mielenterveyspuolen, kun korjaatte tilannetta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.11 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä oli tärkeä kysymys. Mielenterveyden ongelmat, kasvaneet mielenterveyden ongelmat erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa huolestuttavat hallitusta, ja mielenterveys on kirjattu hallitusohjelmaan useita kertoja — muun muassa lasten ja nuorten terapiatakuu, jonka valmistelu on aloitettu. Tarkoitus on tuoda siihen liittyviä lakeja eduskuntaan viimeistään ensi syksynä budjettilakiaikataulussa. Tällä hetkellä mietitään vaihtoehtoisia ratkaisuja yhdessä THL:n kanssa. Tosiaan tarkoituksena on vahvistaa lasten ja nuorten perustason palveluita. Tämä on tärkeä asia. Me tulemme tuomaan tämän ensi vuonna eduskuntaan.

Frågan slutbehandlad.